

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., ve věci

žalobce: **J. A.**
zastoupený advokátem JUDr. Alfrédem Šrámkem
sídlem Českobratrská 1403/2, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj**
sídlem Na Jízdárně 3, 709 00 Ostrava

o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2023 č. j. 318533/23/3215-50523-801800, ve věci námitek

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž byla zamítnuta žalobcova námitka ve věci úroku z prodlení a úroku z posečkání na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2014 a na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období prosinec 2014.

2. Žalobce v žalobě nesouhlasil s tím, že žalovaný aplikoval u daňových povinností vztahujících se k roku 2014 daňový řád po novele ve znění účinném až od 1. 1. 2015. Žalobce ve shodě s žalovaným uvedl, že splatnost předmětných daňových povinností skutečně nastala až v roce 2015, avšak podle žalobce je pro určení a posouzení zákonnosti úroku z prodlení rozhodný okamžik vzniku daňové povinnosti samotné, nikoli okamžik splatnosti daňových povinností. Stanovením splatnosti dal zákonodárce podle žalobce daňovým subjektům toliko časový prostor k tvrzení a samostatnému uhrazení daňové povinnosti. V době rozhodné pro vznik daňové povinnosti žalobce nemohl objektivně vědět, že dojde ke zrušení omezení délky doby úročení. Podle žalobce představuje postup žalovaného pravou retroaktivitu, neboť na daňové povinnosti související s rokem 2014 aplikoval předpis účinný až od roku 2015. Zákonnost závěrů žalovaného nelze podle žalobce dovozovat ani z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 17. 2. 2021 č. j. 7 Afs 351/2019-24, na který poukazoval žalovaný, neboť tam posuzovaný případ vycházel z odlišných skutkových okolností (okamžik vzniku daňových povinností i okamžik jejich splatnosti nastal před předmětnou novelou).
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na argumentaci v odůvodnění napadeného rozhodnutí. V dané věci jde o retroaktivitu nepravou, která je ústavně konformní. Žalobcův požadavek by obstál jen v případě, pokud by zákonodárce zakotvil výslovné přechodné ustanovení k novele daňového řádu, což neučinil. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
4. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce podal námitku proti vyrozuměním o úroku z prodlení a úroku z posečkání na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2014 a na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období prosinec 2014, o které rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Podstatou námítky bylo, že podle žalobce měl být úrok stanoven na základě § 252 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb. (dále jen „daňový řád“) ve znění účinném do 31. 12. 2014, tedy se měl uplatnit nejdéle za 5 let prodlení, kdežto žalovaný aplikoval § 252 odst. 2 daňového řádu ve znění účinném od 1. 1. 2015, který již omezení doby úročení neobsahuje. Žalovaný vycházel z toho, že příslušná novela daňového řádu neobsahuje žádné přechodné ustanovení, které by se zabývalo časovou působností této změny ve vztahu k úročení již vzniklých nedoplatků. S odkazem na rozsudek NSS ze dne 17. 2. 2021 č. j. 7 Afs 351/2019-24 uzavřel, že pro posouzení výše úroku z prodlení je správce daně vázán právními předpisy platnými a účinnými v době vzniku dluhu na dani. V daném případě byla daňová povinnost na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2014 splatná ke dni 1. 4. 2015 a daňová povinnost na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období prosinec 2014 ke dni 26. 1. 2015, proto je nutno aplikovat daňový řád ve znění účinném od 1. 1. 2015.
6. Podle § 252 odst. 1 daňového řádu ve znění do 31. 12. 2014, daňový subjekt je v prodlení, neuhradí-li splatnou daň nejpozději v den její splatnosti. Podle odst. 2 citovaného ustanovení, daňovému subjektu vzniká povinnost uhradit úrok z prodlení za každý den prodlení, počínaje pátým pracovním dnem následujícím po dni splatnosti až do dne platby včetně. Výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 14 procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí. Úrok z

prodlení se uplatní nejdéle za 5 let prodlení. Pokud je pro daň stanoven náhradní den splatnosti, běží úrok z prodlení počínaje pátým pracovním dnem následujícím po původním dni její splatnosti. (podtržení doplněno soudem)

7. Krajský soud s poukazem na zákonné ustanovení uvedené výše zdůrazňuje, že § 252 daňového řádu (ať již ve znění do konce roku 2014 či od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2020) spojoval úrok z prodlení jednoznačně s placením daní (neuhrazením v den splatnosti), nikoli se vznikem samotné daňové povinnosti. Žalobcův názor nemá oporu v právních předpisech ani v judikatuře. Zmiňovaný rozsudek NSS č. j. 7 Afs 351/2019-24 posuzoval sice odlišnou skutkovou situaci, avšak vyjadřoval se komplexně k dané otázce uplatňování úroku z prodlení ve smyslu § 252 daňového řádu ve znění do 31. 12. 2020, včetně postupu při chybějících přechodných ustanoveních, takže krajský soud společně s žalovaným považuje principy tam nastolené za použitelné i v případě žalobce. V daném případě není sporu o tom, že splatnost daňových povinností nastala až v roce 2015, žalovaný tedy postupoval správně, když aplikoval § 252 daňového řádu ve znění účinném od 1. 1. 2015.
8. S ohledem na výše uvedené soud zamítl žalobu jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
9. Procesně úspěšnému žalovanému (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) nevznikly v řízení žádné náklady převyšující jeho běžnou činnost, soud proto rozhodl o náhradě nákladů řízení tak, jak je uvedeno ve II. výroku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 12. června 2024

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu